

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **P. J.** pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999 vedenej na Krajskom súde Trenčín pod sp. zn. 23 To 65/2012 na neverejnom zasadnutí 30. októbra 2012 v Bratislave o návrhu poškodenej E. M. na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného P. J. vedená na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 23 To 65/2012 pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. septembra 1999, sa tomuto súdu **n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Na obžalovaného P. J. bola 4. júla 2011 podaná na Okresný súd Trenčín obžaloba pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. septembra 1999, ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 1. júla 2011, sp. zn. XIV Gv 47/2010.

Trestná vec obžalovaného bola pomocou technických prostriedkov pridelená na prejednanie a rozhodnutie do senátu JUDr. Mariána Mandúcha pod sp. zn. 8 T 93/2011. Senát pod jeho vedením po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol rozsudkom z 2. februára 2012, ktorým podľa § 283 písm. c/ Tr. por. oslobodil obžalovaného spod skutku uvedeného v obžalobe generálneho prokurátora z 1. júla 2011 sp. zn. XIV Gv 47/2010 právne

posúdeného ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. septembra 1999, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. boli poškodení J. M. a Mgr. E. M. s nárokom na náhradu škody odkázaní na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní obaja poškodení ako aj prokurátor v neprospech obžalovaného.

Poškodená E. M. dňa 15. februára 2012 osobne podala na Krajskom súde v Trenčíne námietku zaujatosti Okresného súdu Trenčín i Krajského súdu Trenčín. V dôvodoch poukázala na osobu obhajcu obžalovaného JUDr. J. K., ktorý vzhľadom na svoju mnohoročnú prax získal veľmi dobré kontakty a vzťahy na prokuratúre i súdoch v Trenčíne. Okrem toho je JUDr. K. poslancom mestského zastupiteľstva za Trenčiansky kraj, čo celkovo posilňuje jeho pozíciu advokáta. Počas celého konania na súde mala pocit, že súdne konanie vedie obhajoba a nie sudca. Má preto dôvodnú obavu, že konanie o odvolaní proti rozsudku nebude objektívne, pričom stratila dôveru v nezaujatosti všetkých sudcov a senátov Krajského súdu v Trenčíne. Žiadala preto o vylúčenie sudcov krajského súdu a odňatie veci tomuto krajskému súdu a jej prikázanie inému krajskému súdu.

Krajský súd v Trenčíne, ktorý má rozhodnúť o podaných opravných prostriedkoch, vzhľadom na vyššie uvedené námietky poškodenej podľa § 23 ods. 1 Tr. por. predložil vec 15. októbra 2012 tunajšiemu súdu, ako súdu príslušnému na rozhodnutie o odňatí veci uvedenému súdu a jej prikázanie inému súdu. Súčasne predložil i vyjadrenia sudcov krajského súdu, z ktorých vyplynulo, že žiaden zo sudcov sa necíti byť v predmetnej trestnej veci zaujatý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorého príslušnosť ako delegujúceho súdu vyplýva z ustanovenia § 23 ods. 1 veta druhá Tr. por., preskúmal návrh poškodenej E. M. na odňatie veci Krajskému súdu v Trenčíne a jej prikázanie inému príslušnému súdu, ako aj obsah súdneho spisu a dospel k záveru, že návrh poškodenej nespĺňa zákonom požadované podmienky.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle citovaného ustanovenia znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) a je výnimočným opatrením. Možno ho uplatniť iba vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Platná právna úprava pritom bližšie nedefinuje pojem „dôležité dôvody“, ale je nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné.

Za dôležitý dôvod v zmysle citovaného zákonného ustanovenia podľa ustálenej súdnej praxe treba považovať aj zistenie takých konkrétnych skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednávanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu, je upevniť dôveru účastníkov trestného konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zaistiť, aby sa na rozhodovaní

nepodiel'al ten sudca, ktorý má k prerokúvanej veci alebo vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie § 31 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania teda prichádza do úvahy iba vtedy, ak je existencia takého vzťahu, resp. pomeru preukázaná.

V posudzovanej veci však poškodená E. M. vo svojej žiadosti neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania sudcov krajského súdu v trestnej veci obžalovaného. Obmedzila sa iba na všeobecné konštatovanie, že sudcovia príslušného súdu sú v predmetnej trestnej veci vzhľadom na osobu obhajcu zaujatí. Subjektívny pocit poškodenej a ničím nepodložené domnienky však nemôžu byť dôvodom na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Trenčíne z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Tr. por., a teda nemôže byť dôvodom na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k jednoznačnému záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., pretože nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný citovaným zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prerokovanie uvedenej trestnej veci vecne príslušným súdom, preto návrh poškodenej E. M. považoval za nedôvodný a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 30. októbra 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová